No. ४२ ख

Title मयूरचित्रम

Author नारदः

Extent २५ पत्र Age सं-१९२८

Subject ज्योतिष

नं. ५२ ल
मयूर चित्रक
२५ पत्र

मयूर चित्रं श्लो. २६०
नं ५२

म॰ यू॰ ३

॥श्री ॐ श्रीगणेशायनमः॥ ॐ उदयास्तमयंकेतोर्गणितेनप्रकाश्यते तांतुरवदिव्यभौमान्तरीक्षश्चते त्रिधामताः एकोत्तरशतंत्वेकेसहस्रमपरे
विदुः एकश्चबहुधाभाति प्राहवैनारदोमुनिः २ यावन्तोह्यत्रदृश्यन्ते तावन्मासैः फलंभवेत् मासैःसमाश्चविज्ञेया इत्यवमुनयः किलः ३
स्निग्धोरुचिरः सूक्ष्मऋजुः शुक्लःशुभप्रदः विपरीतोत्वशुभः केतुस्त्रिशिखश्चेन्द्रधनुःप्रभोः ४ मुक्ताकनकसंकाशः सुरविशःशृंचविं पं=३
शतिः शाक्रस्यांचत्ते दक्षिणः सूर्यपुत्राभयप्रदाः ५ बंधूकवर्णाग्निसंकाशः पंचविंशतिसंख्यकाः आग्नेयांदिशिसंगच्छन्तेग्निपुत्राभय
प्रदाः यास्याशांसंस्थिताः सूक्ष्मास्तत्तावकुशिखास्तथा तावंतोवैमत्तहत्ताः प्रजाक्षयकराःस्मृताः ७ उत्तरस्यांयदादृष्टा तदाशु
भफलप्रदः हिमरश्मिहरण्याभास्त्रयश्चंद्रसुताःस्मृताः ८ वक्राकाराश्चत्रिशिखा जलतैलसमप्रभाः द्वाविंशद्भिन्ननया
दुर्भिक्षायेशादिग्गजाः ९ क्रूरश्चिवर्णस्त्रिशिखस्त्वेकोब्रह्मसुतःस्मृतः सर्वासामाशानंत्रच्छेत्रब्रह्मदण्डःक्षयावहः १० वसवीख्याः
सुताः स्निग्धशुक्रसुताः ग्धाः श्वेततारकौ ताः चतुरशीतिसंख्याकाः घरोदक्षाभयप्रदाः ११ स्निग्धाविशिखाश्चैवषष्टश्च
कनकाह्वयाः शनैश्चरसुताघोराःकेतवः श्वेततारकौताः एकतारामहास्थूलाश्वेताकारामहाप्रभाः विशिखाश्चगुरोःपुत्राः
प्रायशोदक्षिणाश्रयाः नामतोधिकचाघोराः षष्टिर्वज्राधिकस्मृताः सौम्यपुत्रास्ततारांख्याः सर्वदिक्प्रभयाश्चत्ते नातिव्य
क्ताश्चतत्ताश्चश्वेतनृपाभयप्रदाः एकादिकाश्चपंचाशत्केतवः परिकीर्तिताः षष्ठिः कुजात्मजारक्ताः कौहुमाः ह्ये

श्रीव॰ १

गिशिखाश्चगितारश्चमहापापफलप्रदाः १६ राहोः पुत्रास्त्रयस्त्रिंशत्ख्यातास्तामसकीलकाः चंद्रार्कमंडलस्थाहि लोकानांकष्ट
दायकाः नानाभिन्नवर्णपुत्राश्च किरणाभिन्नविनूडिनाः विंशश्चतुरशतंविश्वभूपावन्हिभयप्रदाः १८ वरुणान्तावायुपुत्रावर्ण
तः श्यामलोहिताः विताराश्चामरप्रख्या भयदाः सप्तविंशतिः प्रजापतिसुताश्चाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः तारापुंजप्रतीका
प्राणरकाभयदायिनः २० देशात्तेचैवचत्वारः सधूम्राः श्वेतरश्मयः चतुरश्राब्रह्मपुत्राम्महाभयकरामताः द्वावंशुल्मस
माः श्रेष्ठाः द्वाविंशद्वरुणात्मजाः शशप्रभाश्चकाकाख्याः केतवः कष्टदामताः कालपुत्राः कवंधाख्याः कवंधसदशाह
णाः षण्णवत्यश्चभयदाहि ममसमयःप्रभाः २३ विदिक्पुत्रास्त्वेकतारा विदिक्षुचसमाश्रिताः नवसंख्याश्चविपुलामहाभ
यनिवेदिनः उत्तरस्यांमहास्थूलो निर्मलश्चापरोदयी दृष्टः करोतिमरणंपश्चाद्गसमद्विवत्त अथहिकेतुश्चिन्हस्त्र
ककोरवः तद्वयावहः दृष्टः प्राच्यांचशस्त्रारवंस्त्राहऋक्षेषुधश्चापापद २६ कपालाख्योधूम्रशिखो दृष्टोमार्यांजलापलः
प्राक्ष्यामोर्ध्वविहारीस्यात्तथापातुमृत्युकारकः प्रागग्निमार्गेस्थूलाग्रो दृष्टःस्यादरुणप्रभः व्योमत्रिभागगामीचरुद्रःच्च
दुयमारदः २८ पंचिमाशास्थितोयत्तु शिखायाम्याग्रसंस्थिता यथायथोदयंगच्छेत्तथादेशंप्रयातिच संस्पृशन्वै
म मुनीन्सर्वेचाभिजितंतथा प्रामार्धमार्गेभित्वाव याम्यनाशंप्रयातिच ३० अथप्रयागादवंतीचपुष्कराद्रणमेवच॥

द=२

म.यू. २

2

मध्यदेशे मुद्गभागं देविकायाम्स्तथैव च । पर्वताख्यो निहन्त्याशु केतुर्दुःखभयप्रदः । देशेष्वन्येषु दुर्भिक्षं दशमासावधिः स्मृतः ॥ ३३ ॥
धूम्राकारा शिखा यस्य कृत्तिकायां समाश्रिता । दृश्येत रश्मिकेतुः स्यात् सप्ताहानि शुभप्रदः ३४ गयो दशार्धयामप्रा
दोदृष्टो धूम्रा तु यः शिखी महाभयकरो ज्येष्ठायां वा समाश्रितः सप्ताहाभ्यधिको दृष्टो दशवर्षाणि दुःख
दाः गृहपर्वतवृक्षेषु मन्तोगोवक्षरेषु च दिवान्तरिक्षभौमाख्यो धूम्रकेतुः प्रदृश्यते यदा तदा विनाशश्च प्रा
णिनां भवति ध्रुवम् ३५ सकृद्याम्यैक दृष्टश्च मण्डलः सूक्ष्मतारकाः शिखाश्चास्य सूक्ष्मा ऊर्ध्वा च पंचमासान् सुभि
क्षकृत् जलकेतुर्महास्निग्धः शिखा यस्यापरोन्नता दृष्टः करोति शान्तिं च नवमासान् सुभिक्षकृत् भवकेतो
श्च सुस्निग्धा हरिपुच्छोपमा शिखा सूक्ष्मैकतारा प्राग्दृष्टो लोकानां शुभदा मता ३६ पद्मकेतुर्मृणालाभः पश्चिम
स्यां प्रदृश्यते निशामेकां तरां सप्त वर्षाणि च सुभिक्षकृत् आवर्तकः सव्यशिखो निशार्धे संप्रदृश्यते यावत्स मुहूर्त्तो
रक्ताभास्तावन्मासान् सुभिक्षकृत् संध्याकाले पश्चिमायां शूलाकारो ऽरुणप्रभः वियत्त्र्यंशं समाक्रम्य स्थितो यः
स प्रदृश्यते यावन्मुहूर्तान् सौवर्णतीव वीज्यं शुभदिः स्मृतः यत्र तत्र स्थितः केतुराकाशे संप्रदृश्यते तद्दिग्व्याह्या
स्तहोमाहन्ति यद्दिशोर्वं प्रवश्यहम् आश्विन्याम् पूर्वमुक्तं हन्ति याम्ये केतुः किरातकान् वन्हौ कलिंगनृपती नूरोहि

शि.क. २

क=२

आदित्ये शाकनाथं च पुष्ये च मगधाधिपम् अश्लेषे च भौजंगेम धायां चांगुनायकम् भगभे पाण्ड्यनाथं च आर्यमणे चोज्जयिनुक
म् कुरुदेशाधिपं त्वाष्ट्रे हस्ते दण्डयुनायकम् ४६ वाते काम्बोज काश्मीरौ द्विदैवे कोसलाधिपम् मैत्रे पोण्ड्राधिनाथं च मार्दभौम्ये
पुरंदरे मूले मद्राधिनाथं च जलदेवे च काशिपम् योधेयार्जुनवैदेह्यांश्च वैश्वदेवे शिविं तथा वामवे याचनं दयं श्रवणे केकया
धिपम् वारुणे सिंहलपति पूर्वभाद्रे च वंगपम् ४९ अहिर्बुध्न्ये नैमिषिकं न रेवत्यां केरलाधिपं याम्यां दिश्युदयं यान्ति के
तुस्तान भियो जयेत् यतो यतः शिखा याति राजा गच्छेत् ततस्ततः ५० पंचोत्तरशतं त्वेके केतवः प्रवदन्ति च चतुर्दशे रवेपुत्रा
वरुणस्याद्दशैव तु अग्निपुत्राश्च तु त्रिंशद्यमस्य नव कीर्तिताः अष्टादश कुबेरस्य वायोर्विंशतिरीरिताः आश्विने का
र्तिके केतुपुत्रा यान्ति उदयं किल मेघाजलं नमुंचन्ति दुर्भिक्षं च समादिशेत् चतुष्पदा विनश्यन्ति राजानः कलहप्रियाः वारु
णा उदयं यान्ति श्रावणे च नभस्ये ५५ पृथिवी जलमस्यादे लोकाश्चानंदसंयुताः मार्गे माघे तथा पौषे दृश्यते व
हुपुत्रकाः अग्निचौरभयं तत्र प्रजानाशं प्रयान्ति च पृथिवीभयसंयुक्ता प्राणिनां व्याधिमादिशेत् यमजाश्चोद
यं यान्ति माघफाल्गुणयोः किल पृथिवी भयसंयुक्ता दुर्भिक्षं च समादिशेत् चैत्र माधव मासे शुक्रे वैरस्याज्ये
जाः किल यान्ति सुद्ध तथा मेघ बहुवारि प्रदा मताः धनधान्ययुता पृथ्वी प्रजाश्चानंदसंयुताः वायुपुत्र प्र

म॰प्र॰
३

3

पंते शिखिरसंगा निवर्तंते महेश्वराः चौराग्निजनिता पीडा राज्ञां नः कलहप्रियाः ६२ इति केतुचार समाप्तः ॥ अथ ग्रहाणां योगफलमाह ॥
रौद्रनक्षत्रगो वेत्तो यदि सूर्यमहीसुतो मासैर्महर्घतां यांति धान्यानि सस्यतां पुनः भानु केतु च भरण्यां मघां वा यदि संस्थितौ लवणं मे
हार्घतां यांति सिंधदेशो द्रुवं विदुः बुधशुक्र महीपुत्रा भौजंगेंद्रे समाश्रिताः नंदंति लोकाः सुखिनः सुभिक्षं जनयंति च ६६
सा तियांति यदा भौम रेवतिं यदि भास्करः चलचित्ता महीपालाः प्रजा नाशं प्रयांति च अनुराधां गतः सौरिर्ज्येष्ठां यांति च
हस्पतिः पश्चिमायां तदा युद्धं प्रजानाशं प्रयांति च ६७ मूले मंदो बुधस्वात्यां मघायां चंद्रमास्थितः संग्रहे सर्वधान्यानां
लाभो भवति नान्यथा विशाखे च गतो मंदः सप्तमर्दे यदा रविः तदा जलविनाशः स्यात् प्रजानां क्रंदनं महत् श्रवणे
च यदा क्रूरो ग्रहः कश्चित् समाश्रितः अन्ने महार्घतां यांति गोधूमाश्च विशेषतः वासवर्दे यदा सौरिर्मिथुने ण संयुतः न
वर्षंति जलं मेघाः सस्यहानिश्च जायते ६९ वाहणे च यदा जीव श्चित्रायां धरणीसुतः नाशयंति च गोधूमाः सस्यहा
नि महर्घिताः भानु भौम गुरुश्चैव शनि देवत्र समाश्रिताः यदा राज्ञि वर्तते तत्र तदा दुर्भिक्षतो भयम् ७० बृहस्पतिरा
हुर्यदा भौमः षष्ठे मासि महद्भयम् न भवेत्य संदेहस्तदा दुर्भिक्षपीडनं मिथुने सूर्यबुधो राहुर्वा यदि संस्थितः
दुर्भिक्षं जायते तत्र पश्चिमायां नृपक्षयः रवि राहु महीपुत्राः शनि शुक्र शनैश्चराः एकराशिगता ह्येते तदा मे

ग्र॰१

शिव॰
३

र्वदेशे महापीडा त्वान्नप्राणं संदेहतयो भवेत् प्रजा नाशो व्याधिभयं तस्मिन्काले न संशयः सूर्यचंद्रार मंदाश्च राहुश्चेद् सुतो यदा
एकराशिगता ह्येते दक्षिणस्यां भयप्रदाः एकराशिं गता ह्येते कुजार्कशनिराहवः शुक्रो गुरुश्च तत्रैव तदा भयविवर्द्धकाः ७८ उत्तरे छत्र
भंगः स्यान्नात्र कार्या विचारणा रविचंद्रकुजाजीव मंदचंद्रसुता यदि समाश्रिता ह्येकराशौ तदा पृथ्वी भयाकुला राज्ञां नाशो व्याधि
भयं प्रजानां संक्षयो भवेत् ८० कुजार्कजीव शुक्राश्च यद्येकत्र समाश्रिताः भयं व्याधिं प्रकुर्वंति सर्वधान्यमहर्घता कुजार्के सुत
जीवाश्च सिंहराशिं समाश्रिताः छत्रभंगः प्रजानाशो भयभीता च मेदिनी एकराशिस्थिता ह्येते सूर्यशुक्र दिनाधिपाः
सर्वे जना प्रमुदिता मेघाश्च यजलप्रदाः एकनक्षत्रगास्ते एकराशिस्थिताश्च ते तदा भयविवर्द्धकाः यदा जीवयुतो मंदो जी
वां स्वसप्तमे स्थितः तदा प्रजा विनश्यंति नृपाश्चान्नपरिक्षयः कर्कमीनमकरस्थो बुधशनिभौमो यदा स्थितौ तथाय दुष्टलाप
पृथ्वी धनधान्यविवर्जिता मिथुनस्थो धनुर्मीनं राशौ मंद समाश्रित तदा भूपा विनश्यंति पृथ्वी शोणितपूरिता रविशुक्रौ सुरा
चार्यो यद्येकत्र समाश्रिताः राज्यभ्रंशो प्रजानाशः सर्वसस्य महर्घता रविभार्गव भौमाश्च राशिमेके समाश्रिताः घृततैलेम
सूरान्नं महर्घं स्यान्महद्भयम् सुरेज्य कविमंदाश्च राहुरेकत्र संस्थिता मेघा जलं न मुंचंति सर्वधान्य महार्घता ८८ रविभू
गुरुमंदाश्च राहुयुक्ता यदा स्थिताः सुभिक्षं क्षेममारोग्यं तस्मिन्काले न संशयः एकराशिगता ह्येते भौमभार्गवसू

मु॰सू॰ ४

५

मेघाजलं न मुंचंति दुर्भिक्षं जायते तदा गुरुर्मंदाहिशुक्राश्च युताः सोम्यसमन्विताः देशभ्रंशः प्रजानाशो वस्त्रधातु
महर्घता दिननाथे च सगुरवोपुत्रैकत्र समाश्रिताः उत्तरस्यां दिशि भयं प्रजाः रुदंति नित्यशः पवाने मृदुवस्त्राणां
संग्रहे च कृते सति मासे सप्तमके चैव तत्ता भो भवति पुष्कलः रवींदुभृगुक्रीज्य राशीय देवार्क पत्र राशौ सहिता भ
वति मेघाः प्रवर्षति महार्घता स्यवदाति को भवत्या सिंदा प्राः जीवार्कशुक्रार्क सुता यदेकराशिंगता मिथ
तेन युक्ताः भूपाल पीडा नमहर्घता स्याप्रजाविनाशो दिशि नेऋतायाम् शनिराहु यदेकत्र भवेत्तां सहितौ
तदा सर्वधान्य महर्घंति राजानो भयविह्वलाः एकराशिंगता वेतोधरा पुत्रा गीरः सुतौ तदा मेघाः
न वर्षंति वर्षाकाले न संशयः महे सुतो देन्य पुरोहितो गुरुर्यदेकनक्षत्र समाश्रितौ कृदृम न दाहु
भिक्षं च धवान संग्रहे मासे च तुर्ये विपुल प्रलाभः सप्तग्रहा यदेकस्थाः गोलयोगस्तदा भवेत् दुर्भिक्षं राष्ट्र
पीडाश्च नाशोन्यागेन पक्षयः ग्रया याति दिवा नाथः कृष्णे च भृगुनंदनः मध्ये सोमसुतो याति भवत्यत्र महर्घता
गदत्तो ग्रसुक्रः शनी बुधः एक समाश्रितः धनधान्यादि लाभश्च प्रजानंदति सर्वशः भौमस्य पृष्ठतो भानु

क्षि॰वृ॰

३

मेष समाश्रिते भानौ च चंद्र धरसुतः भयव्याधियुता लोका स्त्वापार्थं विग्रहो महान् मेषे भूमै भानुभार्गवे जलसंख्या दुर्भि
क्षं च तथा पीडा तथैव भीमयाकुलाः एकराशौ यदैकस्थाः शनिभार्गवभूमिजाः दुर्भिक्षं राष्ट्रभंगं च लोकानां भयमादिशेत्
वृषे भानुकुजे सौरि स्तदा वृष्टिः समादिशेत् न वर्षति जलं मेघा दुर्भिक्षं लोकपीडनं मीनराशिगते मंदे कर्कटस्थे बृहस्पतौ
तुलराशिगते भौमे तदा दुर्भिक्षमादिशेत् मिथुनादि भृगुजा तुलराशि समाश्रिताः तदा युद्धं महाघोरं राज्ञां चैव परस्परं
चंद्रभार्गव भौमाश्च धनमीनवृ राशी सद्यार्थि चेत्तदा दुर्लभं भवति सर्वधान्यकं वारिदश्च न जलं प्रसुंचति १०॥
गुरुयुक्ताः शनिर्वक्रं करोति च यदा यदा नवमे मासि गोधूम तिलतैल महर्घता गुरुः शुक्रावेकराशौ गतो दुर्भिक्षं दुःख
दौ युद्धदौ भूमि माहेयौ तथा दुर्भिक्ष कारकौ यदा शुभग्रहः कश्चि त्वमति चारं करोति च तदान्यपा क्षयं यांति दुर्भिक्षं तत्तदा
रुणं अतिचारं ग्रहः पापो यदा कश्चित् समाश्रितः तदानंदंति राजानो धनधान्य युताः प्रजाः यदि ते चारगो मंदो वक्री भूत्वा अतिर
सुतः राजानस्तत्र नंदंति धनधान्याकुला धराः यदा क्रूर ग्रहो वक्री शुभोऽतिचारमागतः तदा भवति दुर्भिक्षं राज्ञां राजन्य पर
स्परं यस्मिन्मासे पौर्णमास्यां यदा वर्षति वारिदः गोधूम घृत धान्यानां तस्मिन्मासे महर्घता यदा मलिन्लु चैमेषो गिरा
राशयं तिरं वृजेत् गुरुर्वा मही तत्र वृष्टि र्थवा लोकसंक्षयः कार्तिके मार्गशीर्षे वा संक्रांतो वा रवि वर्षणं तदा समर्घ

जु

मू.सू.

5

गुरुशुक्रौ शशिजा यदैकग समाश्रिताः चातुर्वोग विज्ञानेयात्याशु वृष्टिस्तदा भवेत् २० सूर्यात्त्विधः पंचमसप्तगः स्यात्तदो
णी स्तोयास्ति तथा श्रिमेहे दिदाहयोगो मुनिनावृदिष्टो योगः सोल्कापतनादियोगः उपप्लवात्सप्तमगो महीजे
महीसुतात्तच मगो यदा ज्ञः बुधोद्विधुः स्याद्व श्रुत्तुष्टये च भूकम्पयोगः कथितो मुनीन्द्रैः ॥ अथ षो योगानां
फलं। मेषे वृषे कुलीरार्थे यदोत्पाता भवन्ति वै दक्षिणस्यां तदा युद्धं प्रजा तत्र परिपीडिताः मिथुने केतुनाशः स्याद्द्विधोऽपि यनी=४
हलके भयम् रुद्रदेशस्य नाशः स्यात् कुंभे कर्के समपीडनम् कान्यकुब्जे महापीडा कन्यायां च गतेरवौ वृश्चिके च मृगे सूर्ये दु
र्भिक्षं मे नर्मदातटे तौलिन्यके च दुर्भिक्षं देशभंगो ऽथ पिंगले धनुष्यके विनश्यन्ति देशाः कालिंजरादयः शुक्रस्या
स्तमये देवगुरुजे तु दयमागते संचरन्ति वनी स्तेन वृष्टिर्मदेशि धामः ता यदा कर्कस्य संक्रान्तिरथवा मकरस्य च भ
वन्ति कीर्ति भौमानां वारे दुःखप्रदा मता दिवोदेन्ति यदा गच्छिस्तदा भयकरः स्मृताः दुर्भिक्षं व्याधिजनको लोकानां नात्र संशयः
यदि यान्ति वृद्धिस्तिथ्याख्याश्च यदा स्तदा यान्ति वृद्धिं न्यपा लोकसंघाः समः सौम्यको हीनको दानिकारी फलं ब्रवन्त
यात्कृष्णपक्षे तिथि चिंत्यम् ३० यदा तु जायते यत्र स्त्रियो दशादिनात्मकः तदा कालो न्तिचोरः स्यात् तोडमाला चमेदि
नी अथ धान्यानां संभवदाभिकले योगसमुद्भवम्: सासवारित्रियेनं च सद्यज्ञानं प्रकाशकम् अत्ययदर खिवार श्चै

शु.व.

श्चमृत्ताक्रिरणवारे ज्ञाकन्तिताक्रत्तीनो भवति न नु धरणी तृप्यतोयाभिवृष्णी वारस्यान्मंदकुजयोस्तदा वृष्टिर्न जायते स
स्यानि न प्ररोहन्ति विग्रहं यान्ति भूमियाः चैत्रस्य कृष्णपक्षे वा पंचम्यां बुधवासरः भौमो वक्रगतं यान्ति घृत तैलमहर्घता
शालिनं चैव गोधूमास्तदा यान्ति महार्घताम्-१ चैत्रमासस्य शुक्लायां पंचम्यां यदि वर्षणं वर्षाकाले तदा मेघा न वर्षन्ति
जलं वहु गुरुशुक्रौ यदैकस्मिन् श्रावणे मासि वक्रवक्रस्थितौ तैलाज्यतिलमृगाणं संग्रहे च कृते सति मासद्वये व्यतीते तु विक्रये
लाभमादिशेत् मधुमासे कृष्णपक्षे तिथिवृद्धिर्यदा भवेत् शुक्लपक्षस्य हानिः स्यादन्नहीना तदा मही चैत्रे च रवि
संक्रान्तौ यदि वर्षन्ति वारिदः वैशाखे मासि वा ज्येष्ठे तदा सस्य महर्घता चैत्रमासस्य शुक्लायां सप्तम्यां दृश्यते च नः उदत्ता
वान्ति वा वाता ह्यथवा निर्मला दिशः तदा संग्रहनं कौकार्ये गोधूमस्य विपश्चिता विक्रते श्रावणे मासि लाभश्चतुर्गु
णो भवेत् पंचसौम्या मधियोगोयं चिंतनेयो विचक्षणैः वर्षणं च त्रयोदश्यां तदा दुर्भिक्षयो भयम् ४० पंचमी रो
हिणी युक्ता सप्तमे रौद्रसंयुता नवमे पुष्पसंयुक्ता स्वातियुक्ता च पूर्णिमा भवत्यत्र यदा वृष्टिस्तदा प्रावृषवर्ष
णम् चैत्रे वा श्रावणे मासि यदा पंचर वासराः राजानश्च क्षयं यान्ति महादुर्भिक्षकारकाः चंद्राः कन्याणजन

म॰यू॰
५

गु

गुरुशुक्रा च धिष्ण्या यदैकराशौ समाश्रिताः वातवोग न विज्ञानेयात्ता सुवृष्टिस्तदा भवेत् २० सूर्यात्त्विधः पंचमस्थः स्याद्रो

ष्णी सप्तायां पितस्यां ग्रहेद्दि दाहयोगो मुनिनावृष्टिहा योगकं मेल्काक्षपतनादियोगः उपप्लवात्स्त मृगे मही

महोत्पातश्च मघायदा जाः बुधो दिपुः स्याद्व ग्रहतुष्ये च भूकम्पयोगः कथितो मुनीन्द्रैः ॥ अथ वायोगो नां

कलः मेषवृषे कुलीरोंषे यदोत्पातो भवंति वै दक्षिणस्यां तदा युद्धं प्रजानां परिपीडनम् मिथुने केतुनाशः स्यात् सिंहे

हलकेभयम् रुद्रदेशस्य नाशः स्यात् कुंभे केसमपीडनम् कान्यकुब्जे महापीडा कन्यायां च गतेरवौ वृश्चिके च मृगे सूर्ये दु

र्भिक्षं मे नर्मदातटे तौलिन्यके च दुर्भिक्षं देशभंगो यदिंगले धनुष्यके विनश्यंति देशाः कालिंजरादयः शुक्रस्या

स्तमये देव पूजेत्तु दयमागते संचरंति वनीस्तेना दक्षिणे दिग्धामातःता यदा कर्कस्य संक्रांतिरथवा मकरस्य च भ

वंति कीर्ति भौमानां वारे दुःख प्रदामता दिवोदेवि यदा गर्जस्तदा भयकरः स्मृताः दुर्भिक्षं व्याधिजनको लोकानां नात्र संशयः

यदि यांति वृद्धिं स्थिता स्वाश्च यदा स्तदा यांति वृद्धिं प्रपालोकसंघाः समः सौम्यको हीनको दानिकारी फलं चास्य

यात्स्फुष्मपदे ति चिंत्यमूरुं यदा तु जायतेयत्र स्त्रियो दशादिनात्मकः तदाकालोति चोरः स्यात्ताड मालाचमेदि

नी ॥ अथ वारसप्रवक्ष्यामि कलयोगसमुद्भवम् ॥ सासवारि तिथेनां च सद्यज्ञाने प्रकाशकम् अत्य यदि रविवारे

ग्रस्तास्किर एव रोगा कपित्ताकषितीनो भवंति नतु धर्मगी सम्पत्तोया भिवृष्टी वारस्यान्मंद कुजयोस्तदा वृष्टिर्न जायते स

स्यानि न प्ररोहंति विग्रहं यांति भूमिपाः चैत्रस्य कृष्णपक्षे वा पंचम्यां बुधवासरे भौमो वक्रगतो यांति घृततैलमहर्घता

शालिने चैव गोधूमास्तदा यांति महार्घताम् । चैत्रमासस्य शुक्लायां पंचम्यां यदि वर्षणं वर्षाकाले तदा मेघा न वर्षंति

जलं बहु गुरुशुक्रौ यदैकस्मिन्नेवै मासि यदि स्थितौ तैलाज्यतिलमत्स्याणं संग्रहेच्च कृते सति मासद्वये व्यतीतेतु विक्रये

लाभमादिशेत् मधुमासे कृष्णपक्षेति थिवृद्धिर्यदा भवेत् शुक्लपक्षस्य हानिः स्यादन्नहीना तदा मही चैत्रे च रवि

संक्रांतौ यदि वर्षति वारिदः वैशाखे मासि वा ज्येष्ठे तदा सस्य महर्घता चैत्रमासस्य शुक्लायां सप्तम्यां दृश्यते च नः उदक्ता

वां ति वा वाता ह्यथवा निर्मला दिशः तदा संग्रहनं कार्यं गोधूमस्य विपश्चिता विक्रते श्रावणे मासि लाभश्च त्रिगु

णो भवेत् पंच सौम्या मधि योगोयं चिंतनेयो विचक्षणैः वर्षणं च त्रयोदश्यां तदा दुर्भिक्षयो भयम् ४० पंचमी रो

हिणी युक्ता सप्तमे रौद्रसंयुता नवमे पुष्यसंयुक्ता स्वाति युक्ता च दशमी भवत्यत्र यदा वृष्टिस्तदा प्रावृषवर्ष

णम् चैत्रे वा श्रावणे मासि यदा पंचरवासराः राजानश्च क्षयं यांति महादुर्भिक्षकारकाः चंद्राः कदाणजन

म॰ पू॰
६

6

चैत्रे मासि तृतीयायां पंचम्यां फाल्गुने तथा सप्तम्यां माघमासे च माधवे प्रथमेऽहनि वांति वाता भ्रमभ्रत्तास्तदा प्रावृष्टि
वर्षणम् ॥ इति चैत्रमासफलं ॥ अथ वैशाखमासः ॥ माधवस्यासिते पक्षे सप्तम्यां शनिवासरे भरण्यादि चतुष्केषु
हस्ते भौमस्य वासरः पिप्पलीनारिकेलं च ताम्बूलं च कारुकम् रक्तवस्त्रं च सवाणि महार्घाणि न संशयः वैशाखे
चत्र्योदश्यां यदा भौमार्कवासरे कृष्णं च शर्करा नागवल्ली दुर्लभतां व्रजेत् तथा महार्घतां यांति सैंधवं रक्तचंदनं
माधवे शुक्लपंचम्यां घनैराच्छादितं नभः ५० गर्जनेवाथ वृष्टिर्वा तदा सस्यस्य संग्रहः कर्तव्यो भाद्रमासे तु वि
क्रीते लाभमादिशेत् वैशाखशुक्लप्रतिपद्दशमी चाभ्रसंयुता भवत्यगण्य संदेहः प्रावृट्काले सुवर्षणम् ॥
इति वैशाखमासफलं ॥ अथ ज्येष्ठमासफलं ॥ ज्येष्ठे कृष्णप्रतिपदि भौमार्कबुधवासराः यदा भवंति लोका
नां तदा व्याधिभयं महत् ज्येष्ठशुक्लप्रतिपदि यदि स्यान्मंदवासरः छत्रभंगं प्रजापीडां दुर्भिक्षं च समा
दिशेत् ज्येष्ठाद्ये बुधवारश्चेत् वर्षेत्वागामिके भवेत् तत्र चेन्मंदवारे स्यात्तदा युद्धाकुला धरा ज्येष्ठमासे दर्श
तिथौ रात्रौ मेघाः प्रदृश्यंते दिवसे वातना वृष्टिर्जायते नात्र संशयः ज्येष्ठस्य कृष्णप्रतिपद् युक्ता चेन्मूलना

शि॰
६

वांति वाताः सदेष्टा वै भौमेनाधिः प्रजायते चंद्रशुक्रेण दुर्भिक्षं गुरुणा सस्यसंपदः भार्गवेन सुवृष्टिः स्यात् छत्रिणा नाकु
लाधरा शनिना च प्रजानाशः छत्रभंगो ह्यवर्षणं जायते नात्र संदेहः कर्तव्यो देवचिंतकैः ज्येष्ठमासि नवम्यामिंद्रादी
न् विलोकयेत् निरभ्रे जीलसंवृत्तिः सा चेज्ज्ञेयमवर्षणम् ज्येष्ठस्य शुक्लसप्तम्यां श्रूयते गगने गर्जितं माघे कृष्णं नमो
वापि वायुवृष्टिर्दलाः तिलसंग्रहणे कार्यं विक्रीते कार्तिके घनं श्रवणार्द्धे धनिष्ठायां यदा मेघः प्रवर्षति प्रा
वृट्काले तदा वृष्टिरवृष्टिर्निरोदकः पौर्णिमास्याममावस्यां ज्येष्ठे ज्योमान्वितं घनैः दिवा यायादिवा रात्रौ तद
ज्ञेयमवर्षणं ॥ इति ज्येष्ठमासः ॥ अथ आषाढमासफलम् ॥ आषाढमासे सितेपक्षे पंचमे रव्यादिवारे बुधयथा वर्षा॰ ६
क्रमेण स्वनल्पवृष्टिर्विपुला च वृष्टिर्युद्धं शुभं क्षेमसुखे विनाशः ६७ आषाढे शुक्लपंचम्यां शुभवारे शु
भे दिने संपूर्णा नितला धात्रेव हृदा च कुलधरा क्रूरोग्रे हयंते वारे लग्ने क्रूरे दिने युद्धिः दुर्भिक्षं मरणं
व्याधि घोरबाधा सतां तथा आषाढे शुक्लपक्षे तु यष्टम्यां रजनीपति मेघस्य चेच्च संयांति तदा पृथ्वी
जलाकुला तस्मिन्नेव तदा रात्रौ निर्मलः शशलांछनः दृश्यते छिद्रसंयुक्तो नदा वा प्रामवर्षणम् आषा
ढ्यां पूर्णमासां च यदा वृष्टिश्च जायते मासमेकं महार्घं स्यात् स्वप्नादन्नं सुभिक्षकृत् आषाढ कृष्ण ।

मु.सू.
७

पक्षेतु निरभ्रे रविमण्डले नवारिदाः वर्षन्ति तदा प्रावृष्यवर्षणम् ७० आषाढशुक्लपंचम्यां पश्चिमादिग्मारुतः तत्रवाद
श्यते वा पंचांद्रा वा वारिवर्षणम् तदा संग्रहत्वं कार्यं सस्यानां लाभमिच्छता विक्रीते कार्तिके मासि निश्चितं लाभ
मादिशेत् आषाढे स्वातिनक्षत्रे सविद्युतो वर्षणं तदा तदा स्याद्दुर्भिक्षं धराः पृथ्वी स्याद्धरि संकुला उदये
वाथ मध्याह्ने संध्यायां सूर्यमंडले मेघच्छन्ने न शुभदं नवम्यां च शुचौ सिते आषाढे मासि संक्रांतौ यदि वर्ष
न्ति वारिदः तदा व्याधिभयं विंद्यात् श्रावणे शुभमन्नं भवेत् वह्निवेदाष्टनंदेंद्र विंशत्यां स्यात् सुभास्कराः तिथि
चांद्रायदायाति कष्टदाः शोभके शुभः रवौ भौमे तथा मंदे रौद्रं यांति भास्कराः तदा न शुभदः प्रोक्तः शुभ
दाः शेषवासरे यमाग्नीशाहिमलेंद्र पित्रि वारि भके रविः यात्याद्रा मशुभः प्रोक्तः शेषर्क्षे शुभदायकः शू
ले गंडे विजेयाते व्याघाते परिघे शिवे वैधृते चातिगंडे च शुद्धार्यास्य च शुभौ रविः आद्रां प्रवेशे च [illegible] माघ
मासमवर्षणम् १ आर्द्रा याति रवि [illegible] जलाभ्र [illegible] कारकः ८० जगद्भक्षकरे राहौ वृहस्पा [illegible] जलप्रदः
आषाढमासे खलु कृष्णपक्षे प्रजेशनक्षत्रे समुपागते विधौ शुभाशुभं वर्षफलं विचिंत्यं शुभप्रकृष्णपक्षे
वित्तकेन संध्यायां परतो विशेषं नगरे कृष्णः पशु [illegible] वृद्धिकरो सिताच सुरभी [illegible] प्रदा

स्वा=२

शिव.

ता
श्वेतछिपिपिचत्रीनीचकपिला वा तप्रदा पटला सस्यदं सकरी तथैव शबला मध्या फलके रिता रोहिण्यां ज्येष्ठदशम्यां विद्यु
त्वारि प्रवर्षणं रेवतं च घनैर्व्योम तदा सर्वशुभं भवेत् नक्षत्रवारि पतनेन च पूर्वी तुलानिलो तदा कुरोत्ति चौरस्यात्रा
ल्लिनानात्रसंशयः प्रजापतिभगे चंद्रे पूर्वाह्ने शांतिमारुतः शुभदाशुभदा देवं वृष्टिः श्रावणे भद्रयोः [illegible] पंच
वा-४ मे भागे पंचशेदो प्रवर्षन्ति मध्याह्ने वाति वायु [illegible] धोमासे जलप्रदो समस्तदिवसं वाति यदा वा तच्छुभप्रदः श्रा
वणे [illegible] भासी च तदा संप [illegible] मो वाति चेद शुभो वायुव्यत्यासेन फलं भवेत् तत्रयो बलवान्वातस्तस्मात्तज्ज्ञेयं
शुभाशुभं प्रजेशनक्षत्रगते कलानिधौ शुभो भा च वाता गगने च निर्मले मृगाः खगाः शांति दिगोन्नतोय
दानंदितलोकाः सुखिनः स्तदस्याः ९० मार्गशीर्षशुक्लकेऽष्टम्यां स्वर्णकांतिसमप्रभाः [illegible] खस्थिताः
शुभदा ज्ञातो गगनः [illegible] भिन्न [illegible] ताः [illegible] मेघाः
प्रोक्ता दुःखदा वै प्रजानाम् १ [illegible] वृष्टिः [illegible] पृथ्वी [illegible] युक्ता [illegible] निर्वृष्टि
कोपोग्नाशो यामे [illegible] पञ्चाजाते वारि वृष्टिः समस्ता [illegible] युक्ता च वृष्टिः ॥
सस्यौ सौम्यकाष्ठाम [illegible] भवंति उल्कानिर्घात [illegible] दिग्दाहा [illegible] विद्युतः ॥

नादाम्रमार्गणं संग्रामस्यापवारि धराहता दक्षिणेन यदा याति रोहिण्या रजनीकरः दूरस्थो निकटस्थो वा जगतः कष्ट

म॰ पु॰ दायकाः उत्तरस्थोप्यसौ शस्त्या श्रान्त्यार्तो रोहिणीं रजनीपतिः सोपसर्गास्तदा दृष्टिः रस्या श्रान्ता खिन्ना जनाः २७ रोहिणीश

८ करमध्यगः शशी शोकरोगभयदुःखदः स्मृतः पूर्ति रश्मिमनुयाति रोहिणीं कामिनोर्दि वशी गाहदंगनाः रोहिण्या

४ वहन्तो याति यदा कुमुदिनीपतिः कामिनी नो वशं याति नराकामप्रपीडिताः चन्द्रे दक्षिणमयस्तुले नैऋत्यां दुः

खसंयुता लोकाः ईशानस्थे चेन्द्रे सुखवाहुल्यं च मध्येगवात्ते २०० ताडयन्ति योगतो रारजनीनाथः समाच्छेतो

न्यथावा ताडनके भयस्तुले राज्ञो नाशस्तदा छादनके १ धरणीसुतः मंदरश्मितः कान्ति युतः श्वेद्रमाश्विनोन्या

नेः कुमदश्च सर्वजगतो यदि सूर्यस्त्रीदर्णरश्मिः स्याम् यत्सोऽर्के रोहिणीयोगे फलसानो विचिंतयेत् आषाढे

हस्निशो वोत्तरदहं वश्मतःपरम् सप्तम्यां माघमासे यदि वत्तिहिमं स्यात् त्वनुदत्त्रयोगे चन्द्रार्कौ रश्मिहीनौ

जलदरवाक्षितो वायिवातःप्रचंडः विद्युत्कं नभो वा यदि भवति तदा सर्वसंपूर्णरूपेता पृथ्वी स्यात् वारिपूर्णा

मुदितजनपदा सर्वलोकैश्च युक्ता ४ श्रावणे फाल्गुणे मासि चैत्रे वैशाखयोरपि आषाढे स्वातिकोयो

गं विचार्यो देवचिंतिकैः आषाढमासस्य च पूर्णिमायां सूर्यास्तकाले यदि वाति वातः पूर्वस्तदा सस्य

श्रि॰ कु॰ ८

य

कृशानवात्ते मरणं प्रजानां मध्यस्य नाशः दूषं महीसस्य विवर्जितास्यात् इति दक्षिलोकाः क्षुधयाप्रपीडिताः आषाढमासे

यदि पूर्णमास्यां सूर्यास्तकाले यदि वारुणोनिलः प्रवाति नित्यं सुखिनः प्रजा स्यात् जलौघयुक्ता वसुधा तदा स्यात् वायव्यवाते जल

दागमः स्यात् त्स्यादन्ननाशः पवननाद्यौसौम्ये दिशि धान्ये जलौकुलाधरानेदक्षिलोकाभयदुःखवर्जिताः २०

ऐशे नव्यक्षिवाहुवारिपूरिता धरा चगावो बहुदुग्धसंयुताः भवंति वृक्षाः फलपुष्पदायिनो कीर्तोभिनंदन्ति

नृपः परस्परम् आषाढयोगाय सम्यक् प्रोक्तो मुनिसत्तमालोक्य यज्ज्ञात्वा देवविदो हि लोके ख्या

तिसमयांति आषाढस्य सितेपदे सप्तम्यादिन त्रियम् रोहिणीकालसंख्याकं दुर्भिक्षः कोपि ध्वितो ध्रुवे

इति आषाढफलं ॥ अथ श्रावणमासफलं ॥ श्रावणे शुक्लसप्तम्यां यदि मेघः प्रवर्षति तदा प्रजाभिनंदति धन

धान्यकुलाधराः श्रावणे कृत्तिकायां च यदि मेघः प्रवर्षति तदा जलार्णवा पृथ्वी धनधान्यकुलाप्रजा चित्रास्वातिविशा

खासु यदि मेघो न वर्षति श्रावणे च तदा पृथ्वी वृष्टिरस्य विवर्जिता सप्तम्यां श्रावणे मासि स्वातियोगे च वर्षति ति

खि २ ध्वनि सर्वसस्यानां भवंति सुखिताः प्रजाः १ दिनमूर्ते गते भानो सप्तम्यां शुक्लपक्षके दृश्यते न च पर्जन्यस्तदा मेघो

न वर्षति श्रावणस्य सिते पक्षे पूर्वाभाद्रपदा सु च चतुर्थ्यां जलपातः स्यात् तदा पूर्वकाले वा मही श्रावणस्य यो

म.प्र. ९

१

तस्मिन्काले तु भवेत्स्याद्वीस्या ८ गते कुला १९ इति श्रावणमासः ॥ अथ भाद्रपदमासफलं ॥ नभस्ये सप्तमी कृष्णा रोहि
णीमंदसंयुता गुरुशुक्रार्कयुक्ता च यवगोधूमनाशिनी २० हरिद्रा सीसकं जीरं वारं ददि गुग्गुलं धवम् तिलाः कस्त
रिका चैव महार्घ ति न संशयः गतेतु मासत्रितये विक्रीते लाभमादिशेत् नभस्ये च द्वितीयायां ग्रहरेवत्
तीयके उत्तरस्यां च नाहत्यां तदा स्यात्सुखिता प्रजाः अन्नसंग्रहतं कार्यं षष्ठे मासि महर्घता नभस्यस्याष्ट
मी शुक्ला मूलचंद्रार्कसंयुता तदा च पंचमे मासि स्वर्णमूल्ये महार्घता यदा भाद्रपदे मासे संक्रांतौ जलवर्षणं
तदा भवंति रोगाश्च प्राणिनां च पृथ्विने भयम् अमावै भाद्रमासस्य युक्ता चेद्भानुना यदि तदा महर्घता ज्ञेया स
स्यानां चैव चिंतकैः ॥ इति भाद्रमासः ॥ अथ आश्विनमासफलं ॥ आश्विनस्य गये देश्यां शनि वारो यदा भ
वेत् यदि संक्रमणं तत्र रवीस्या कुलामही अशनेशन्य चक्रस्या द्वेधो राज्यं तरं भवेत् शुक्रवास्त मयं याति
तदानुह्या वित्ताधरा शनि राहो श्च तत्रैव संचरो जायते तदा तैलस्य शल्यादीनां तदा वाच्या महर्घता
आश्विने शुक्लसप्तम्या अष्टम्यां वारि वर्षणं तदा सुभिक्षमादेश्यं राजानः शांतविग्रहाः यदा चाश्वयुजे
मासि सप्तम्यां प्रतिपत्तिथौ अष्टम्यां समरे मेघाः क्षिप्रं जलप्रदायकाः आदित्यास्तमये मेघाः वर्तंता

शिव

तथा विद्युत् च्छेदुह्यमेंद्र धनैस्तथा पौषमासे सर्वभाद्रं विशेषे न निरूपयेत् वारिवेष्टो गर्जनं वा विद्युद्वारि दर्शनं यदि त
त्र जायते तदा बाष्परतुत्तमं ६० धनविद्युतो मत्स्यो यदेकं मार्गिनो भवेत् पौषमासे तदा वाच्यं प्रावृट्काले सुवर्षणं पौषमासे
ले० शुक्लपक्षे वं चम्यां हिमवर्षणं तदस्यान्महतेवृष्टिः प्रकिंकारिवि विनिर्दिशेत् पौषमासे वारुणं ते पूर्वभाद्रमपूर्वदनम् ॥
आषाढशुक्लपंचम्यां तदावृष्टिर्निरंतरम् पौषस्य सप्तमी शुक्ला रेवति संयुता तथा अष्टम्यामश्विनीयोगे नवम्यां भरणे
त० यदा एवं विशेषयोगेषु सविद्युद्घनदर्शने तदा स्यान्महती वृष्टिः वर्षाकाले न संशयः एकादश्यां यदा विद्युद्रोहिण्यां जल
दर्शने पौष्णेय तदा यदि प्रावृट्सुस्या महर्घता पौषमायां त्वकं संक्रांति रविवारे यदा भवेत् धान्यमूल्ये द्विगुणितं तदा भवति
नान्यथा पौर्णमास्यां द्वितीयायां पौषे विद्युत्प्रदृश्यते तदा स्याद्न्नसंप्राप्तिर्मेघच्छन्नेत्तथाम्बरे शनिवारे द्विगुणितं भू
मिपुत्रे चतुर्गुणं बुधभार्गवोः समत्वं च मूल्यं गुरुशशिजीवयोः अन्यमासस्य संक्रांतिः शनिभानौ कुजे हनि तदा भव
ति दुर्भिक्षं स्यात्तु दाराजविग्रहः ७० मूलसारभ्य यास्यांतं नभो भवति माघकम् रुद्रमारभ्य वातांतं तदा वर्ष
ति वासवाः धनराशिगते भानु मूलमारभ्य चिंतयेत् सगर्भाधानं ततोवृष्टिः षष्ठे मासे हि मावके मूल
दौ हि तागर्भो भवत्यात्र च वर्षति पूर्वाषाढे तथा दित्या उत्तरायां तथा गुरुः श्रवणे सर्पभं चैव वासवे धि

म॰ पू॰ ११

वारुणे भाग्यभे चैव पूर्वाषाढे त्वलुर्यमा हस्तो वर्षत्यतुरा तेन चोक्तम देवार्द्धिकल्पया एतद्गर्गभे समासेन मयोक्तं चिंतयेत्सु
धीः तुरगर्क्षगते भानौ यदि मेघः प्रवर्षति मूलो दुर्वत्तदा गर्भं नादे दूर्पदेव चिंतकैः भरण्यादिस्थिते भानौ यस्मिन्मेघः
प्रवर्षति तस्मिंस्तस्मिन्कुलं तदहे गर्भ नाश्नुवदे बुधः रौद्रर्क्षे संस्थिते भानौ यस्मिन्मेघः प्रवर्षति वृष्टिर्भवति ग
र्भानां प्रोक्तानात्र संशयः पौषस्य च दशम्यां वै विधौर्यो मेघातुरात्तडित् दृश्यते विद्युदनुकृत्कि त्वष्टि तदा भवेत्
पौषस्वात्यां च सप्तम्यां यदास्याद्वारिवर्षणम् मेघकृत्तं न भो वापि तदा सस्या कुलाधरा कुहूता मत्र तिथिषु यो
षेके गर्भः प्रजायते तदा तु भिक्षमारोग्यं श्रावणे वा त्रिवर्षणं पौषस्य शुक्लपंचम्यां नभो विमलतारकं स्वात्यां तु
षाढ यातः स्याच्छ्रावणे तत्र वर्षणं प्रजा भवति मुदिता सर्वसस्या समर्घता गर्गामार्याः सहसे च शुक्लसप्तमीर
वासराः भवंति भयमेदर्पं तथा सस्यमहर्घता पौषमासस्य ऊढा तु सप्तमा वारिवर्षणम् श्रावणे काले तदा वृष्टिः
मेघस्याद्वारिवर्षणं शुक्लायायदि सप्तम्यां घनैराच्छादितं नभः तदतत् श्रावणे मासि सप्तम्यां वृष्टिरुत्तमाः
इति पौषमासफलम् ॥ माघमासे द्वितीयायां तृतीया शुक्रसंयुता यदा स्यान्मदसंयुक्ता तदा युक्ता कुलीमही
यदा स्याद्गुरुसंयुक्ता तदा सस्याकुलामही राजानस्तत्र सुखिनः प्रजानंदंति नित्यशः पंचमी चैव षष्ठी च कु

शिव॰ ११

शुक्रार्किरं स्थसंयुक्ता तदा कुंत्ताकुलाधरा एते योगा यदा माघे न भवंति यदा भवेत् माघमासे च गोधूम मुद्गधान्य मह
र्घता माघमासेत्र योदश्यां यदास्याद्धिमवर्षणम् वर्षितदा न बहुला प्रजाः सुखसमन्विताः ॥१०॥ हेमंत पतितां मा
घे ज्येष्ठे मूलं च वर्षति निद्रुप्यावर्त्तिते वापि समकालो दुरुन्दो मतः माघे मासि च संक्रांतौ यदि वर्षति वारिदः तदाप
श्चीतु सस्यानां गावो च बहुदुग्धदाः माघशुक्लप्रतिपत्तिर्यदि बुधवारो यदा भवेत् [illegible] तो याति वर्षे ते ग्रामि
के भयम् पंचार्कि पंचवामो मासः पंचवामंद वासराः दुर्भिक्षं भयमादेश्यं तदा शेषाः शुभावहाः येषु येषु च मासेषु स
स्यवृद्धि प्रजायते सुभिक्षं देममारोग्यं तेषु ज्ञेयं विचक्षणैः माघमासस्य प्रतिपत्सवात्तामेघवर्जिता तदायात
महार्घत्वं श्रोल द्रव्य सगुडकम् द्वितीयामेघसंयुक्ता धनधान्यविवृद्धता माघमासे तृतीयायां गर्जनं च जलंवि
ना संग्रामस्तत्र कर्तव्यो गोधूमस्य यवस्य वा चतुर्थी जलसंयुक्ता नाशिके ला घदा मत्ता ॥ पंचमेमीचसंयुक्ता
यदा जलविवर्जिता तदा भाद्रपदे मासि स्वल्पा वृष्टिः प्रजायते षष्ठ्यां निरभ्रं गगनं दिशश्च विमला यदा
संग्रहस्तत्र कर्तव्याः कार्यासस्य हितेषिणा सप्तमी सोमसंयुक्ता रजविग्रहकारका माषे छवलपत्तस्य म
हादुर्भिक्ष कारिका श्रावण्यो दयवेलायां यदा स्याद्यमभिश्चिदिदाः तदा तु दुर्गते सूर्ये श्रावणे च न वर्षति नवम्यां

मयू॰ ३२

तत्राषाढे महावृष्टिः सर्वधान्यमहर्घता शुक्लपक्षस्य सप्तम्यां माघे व्योमचनान्वितं पुरोवातोऽथ
कोनेरोवारुण्यां च चलत्यदि हिमं प्रवर्त्तते वातत्रयं प्रवाता सम्यो तदा तदा सुभिक्षमादेश्यं तस्मिन्देशे विचक्षणैः
माघमासे तपस्येवा चैत्रवादे च माधवे सप्तम्यां स्वातियुक्तायां लक्षणं च शुभप्रदा कृष्णायां चे त्रयोदश्यां चतुर्द
श्यामथापिवा पूर्वास्वाचोष्ण्णिता मेघाच्छदा षाढेऽथवर्षणं पंचमीकृष्णपक्षस्य मासस्याच वह्निका स
प्तमीशुक्लमंदे दुयुक्तास्यां ह्विकामदा इतियोगा यदा माघे न भवंत्ति यदा तदा गोधूमाशालयो मुद्गा मोदयन्ति ॥
महर्घतामू माघमासे त्रयोदश्यां हिमेराच्छादितं नभः यदा तदा समा चंति व्रीहिलो नात्र संशयः अमा
वस्यां यदा हित्वा तदा भाद्रे जलं भवेत्त् पूर्णिमासी च नाहिना यदि मासि महार्घता माघस्य शुक्लस
प्तम्यां यदि स्यो हादि वर्षणम् सविद्युनो च संयुक्ता तदा दावधी जलैर्वदा १३ इति माघफलम् ॥
अथ फाल्गुणमासफलं ॥ यदा वक्रगतिस्यात्तां शनि भौमौ तपस्यके माघे वाषाढे त्रिपथी शुक्र गीभु

शुक्र=१

श्राव॰ ३२

कार्यो विवश्व्रत्तांत त्रयवद्यारेस्यां चतुर्गुणं फाल्गुणे च गुरोर्वक्रे वक्रो वा यत्र जायते तदा स्यमहार्घत्वे शनिर्वा वक्रितो व्रजेत्त यदा
फाल्गुनके मासे व्रथागंत्यलं भगोमुत्तः धान्याच सर्वसस्यानो तदा वाच्या महर्घता कविरलं तत्रयाति फाल्गुणे मासि निश्चितं
तदा दुर्भिक्षमादेश्यं षण्मासैर्दैवचिंतकैः सप्तमी कृत्तिकायुक्ता फाल्गुणस्य सिता यदा तदा भाद्रपदे मासि ऊद्रो मेघः प्रवर्ष
ति १९ विए वातं च नैऋत्यं वियत्तु स्या निषो यदा विद्युदा जायते तत्र तदा सस्याकुला मही २० फाल्गुणस्य त्रयोदश्यां
मघायां वा ह्विरुत्तमा यदि स्या शुभ्र सिता यां वै तदा लोका निरामयाः वक्रिव शुक्रा यत्तस्य वह्विवान्त शुभं तया
भित्तीया दुःखदा प्रोक्ता चतुर्दश्यपि छमीतथा फाल्गुणे मीनसंक्रान्तिर्भानुवारे न वर्धयम् भौमशन्यो श्च दुर्भि
क्षं शुभं जीवभृगोर्बुधे माघे हि संपि वक्तितं वात्तो वाति न फाल्गुणे न च व्योमान्वितं चैत्रे च नेन नैरवलु वका
करका रुणं च वैशाखे शुक्के चंड पत्तया तदा निश्चुष्ण वह्निः स्यात्रथर्वं कालं न संशयः इति फाल्गुनमास
फलम् ॥ सर्वमासः पूर्णिमायां भूमिकंपो यदा भवेत्त तद्दिने वह्निदः प्रोक्तो इतस्वेणं समभ्रमः उल्कापात
वज्रपात परिधिः पाशि सूर्ययोः धूमकेतु शक्रचाप ग्रहणं बहुधा यदा तदास कलबहूनां जायते
च महार्घता ॥ इति वोणंमासीफलं ॥ शुक्लपक्षे शशिनि त्तनु गते तरोराशुराश्यते कीकेंद्रयतो

वीक्ष्य सर्वं कलं मथिकलं चेद्दृष्टा गौरोऽपि वक्रोऽसौ शनिः सलिलं वा दिक्कार्यो न्मुखो वा पचक्राकाले सलिलसंति वा क्रयतेत न्मुखे वा
म॰ सू॰ ३३ छत्रया जलमधिकलं दुर्भिक्षं दृष्ट्वा तो यत्सूर्यः प्रातःकाले भवति जलदः स्निग्धवैडूर्यकांतिः ३० प्रावृट्काले यदा सूर्यो मध्याह्ने
दुःसहो भवेत् तद्दिने वृष्टिदः प्रोक्तो दृष्टस्वर्णसमप्रभः यदा जलेचे विरसं जलं गोधूमसन्निभम् दशाश्च विमला
13 सर्वाः काकांडसमं यदा नभः नयदा वा भिवर्वनैः स्थले यांति ऋषादयः शब्दं कुर्वंति मंडूकास्तदा स्याद्वृष्टि
रुत्तमा न खेचरी खेलंति मार्जाराः पृथ्वीं च तदा भृशं लोयना मल्पं निचयो विहंगमौ यदा भवेत् सेतु
कुर्वंति रथ्यायां शिशवो भिलित्ता यदा सुदर्जनाभाभिर्यो वाव्वमुद्रितकेधराः पिपीलिकोय
दंडानि गृहेत्तो पृष्ठयो दिक्षु च सर्पा वृक्षो यदा यांति तदा बहुजलप्रदाः गावः सूर्यं निरीक्षंति ऊर्क
लास्फगनाग्रथा गृहान्येद्धिं निवेशा वा निर्गंतकुकुलाग्रथा लत्ताचोर्ध्वमुखाः सर्वाः स्नानं कुर्वंति
पक्षिणः पांशुभ्यश्च तृणानि जलानि स वर्तेवासरीसृपाः क्षियंति क्षितिरियज्ञोम मलिमेवृक्षनिमेत्तथा तदा व
ष्टिसमा देशा निश्चितं दैवचिंतकैः प्रावृट्काले शीतरश्मिर्यदास्याच्छुक्रादस्तेसो माव्ल्होस्त्रमंद
तुर्यस्थाने सप्तमे वा त्रिकोणे वृष्टिर्वाच्या दैवविद्भिः पुराणैः ४० कुमास्त्रे जलराशिस्था केंद्रे
तु= शिव. ३३

म: द
जलप्रदा स्तितेयद्रे खिचोचोदयगे जले सप्तगो रविचंद्रो सितरश्मिजौ रोसातले लग्नात् प्रावृट्काले जलदो वक्तो वा द्वितीयस्थ
हजस्था वृषभलग्नात्तोयभाराशिर्यदा विज्ञेगितीयगाः तयोः संत्तेग्रहस्तत्रे भवत्यत्र जलप्रदः समागमेत्रसिसैतयो तथाच
गुरुशुक्रयोः तद्वच्च जीवबुधयोर्वृष्टिः स्यान्नात्र संशयः यदा भवति संयोगस्त्रग्रहस्य शनावले खिनः परतो वा यदा यदि य=३
तदापीकार्णवामहे ५० बुधमध्यगतः सूर्यश्चैव जलशोषकः तयोर्यदि समीपस्थस्तदा बहुजलप्रदः ग्र
तृ= ग्रो यांति यदा भौमः पश्चात्स्त्रिलन्निभास्करः तत्रवृष्टिर्न विपुला जायते नात्र संशयः॥ इति सद्योवृष्टिलक्षणं॥
त्रमायायोषमासे यदि भवंति तदा शुक्रनक्षत्रयुक्ता देशे सस्यं महर्घं भवति च यदा मूलमेचाद्रमूल्ये
पूर्वाषढायगायादि गुणमथपरं वेश्वदेवे च कुर्यादह्नाभिजे राशु भंगं जनयमरणं नैत्तयं ते पिशाचाः
यदि भवति प्रवृत्तांके मंडलीचंडरश्मरविध्वनिकुजकारे वोशमाषे हूस्यात् द्विगुणदहनवेदे स्वल्पत्तेर
त्ततुल्यं बुधगुरुमगसोमेमत्तिकातुल्यसंतु माहेयवा --- विजेप्तिवा भवेदमाशीतकरश्रियेवा
लोकः सलोकः क्षितिपाललोकः परस्परं युद्धमियुः सुसंघैः अतिचारगते जीवे वक्री भौमशनि

हाहाभूतं जगत्सर्वं विशेषं दक्षिणायने छत्रभंगो यवनेशनाशो लोके प्रपीडा पशवः क्षयं लभन्ते लक्ष्मीविलासी वरचक्रवर्ती वक्रे
म॰सू॰ १४ विशेषेण विचित्रसंस्थिते वा च यदा दर्शने ... लिसंस्थिते धरासुते हर्यसुते च वक्रतः हयाश्च नागाश्च नराश्च गोकुलं
14 त्रिभागशेषाकुरुते वसुंधरा यदार्सौरीसुरराजमंत्री यदैकराशौ समसप्तके वा तं केत लोकाधुर मध्यदेशे क्षुधा
भयं शस्त्रभयं नराणां वक्रंगतो रविसुतो यधरासुतो वा हसे केसरिनिधि त्रिरेवाशिरो द्रुमेषु छत्रो च भंग वक्तना
शिचसैनिकानां सेवतु लोक म... रक जेलधौत देशाः द॰ कन्यायां मीन सिंहे वृषधनुषि यदा वक्रगो भौम मं
र्प= दो पृथ्वी शक्र रभूपा ... ध दि वुद लिप्ता विग्रहैः प्रपीताते वा त्रिगो गान्वमहिवग जाश्वाश्चि... तु यांव त
प्रतिवत्सर्व मासेषु वधो दुर्भिक्षकारकः ज्येष्ठमासे विशेषेण यमागामि वर्षचातुके मासेस्य यो विमाहीनाः
समाना यदि वाधिकाः शहर्षसमसे धैच समर्चं प्रवर्त्तते सदा संक्रांति जायते तत्र भास्करे भूसुते शनौ तदा
माक्षिम ये चोरं दुर्भिक्षं च ... चोरजं संक्रांति समये भानो भगात्सप्तमगः शशी तदा कालसमर्धं स्यात्त
वें धान्यानि संग्रहे मीने मेषे द्विमासस्या तथा मिहर्त्रि वृत्रिवु त्रिवु मासस्य मिथुनगे द्विमासं वृकुंभयोः॥
ना

कर्कमकरे वराममासं मासे शेषे महर्घता पूर्वसंक्रांतिनक्षत्रादग्रसंक्रमणं यदि द्वित्रिऋक्षदेशं भिर्द्वंस्याचतुःपंच
महर्घताः चलेलोका भ्रमंत्या गृहीत्वा खर्परकरेरत श्रेष्ठस्यागमने राजयाशिथिः प्रयभायेत शेति के नच
वारेणानिऋक्षे प्रयत्नतः भानुनाथ वनी वाग्नि कुजो व्याधिकरो मतः त्वं दवुगेण दुर्भिक्षं भवतीह न संशयः १०
गुरुभार्गवसोमानां मेक्को ध्याद जायते वर्षावधी भवेत्पृथ्वी धनधान्य समाकुलं नयुवादेवयोगेन शामि
वारो त्र जायते जलशोषः प्रजानाशश्छत्रभंगं च जायते ज्येष्ठांतुरेसमावस्या भानोरस्तं विलोकयेत् तथा
चंद्रमसस्याथ द्वितीयालघ्वजन्मनः यत्रतुरे शशी याति मध्ये वाद क्षिणे रवेः उत्तमो मध्यमे नीचे का
लसंपत्यतेजदा आषाढे श्रावणे यो यो ... भौम मया नीच्यराः वास रः पचना यं ते फल पेव हानि लो
क्षितं धान्यं कवारे सेगाप्यपंच भौमे महद्भयं पंचमंदे च ... शोणावाराहमावहाः शुक्र
शोरीयदा मसे मेकराशि यदा भवेत् अत्र पीता महद् युद्धं देशे देशे च विग्रहः वशिष्ठ = चतुराः

मयू. ३५ पंचवा खेटाः वलिनः लोकसंक्षयाः राजा बहु सर्पदत्य रधामा प्रायभीतयः ८७ यदा प्रीतीयमो खेटाः
न यस्य [illegible] दा प्रतीयमा स्वयोयत्र पुरुवाष्टि भयप्रदाः राजा ना[illegible] चक्रवंति चत्वारो यदि वाकिनः
15 प्रतीयगाः पंचखेटाः राजराष्ट्रविनाशदा अर्कशौरी कुजाशौरि तमः शौरि कुजो गुरुः उत्तरशौ
रि ह यो गो महीनाशायकल्पते पंचग्रहाः हंति चन्द्र व्यदानां बहुहा हंति भूपान् सप्तग्रहाः
हंति सप्तसद्वीपा निशानि हंति वा सग्रहयोगः त्रिमिश्चरैः चन्द्रसौम्यौ [illegible] राशिस्थि
तो यदि गृह संकलितं नाम मेदिन्यां रुधिरं भवेत् एकराशौ यदा यांति चत्वारः पंचखे
चराः परावयांति मैत्रे सर्वाः रुधिरेण जलेन वा इति गृह स्नेगात्के त्रिगुः चाको [illegible] कोहि
सको वे दैत्य प्रो[illegible]तः विपोषः प्रभुरावृष्टिः सर्वाके खलिकाभवेत् [illegible] ५ इति

प्राक. १५

दृश्यंते जलपातः स्यात् अस्मिन्ने वा दिने तदा ३० इत्याश्विनमासः ॥ अथ कार्तिकमासफलं ॥ कार्तिके मार्गशीर्षे वा संक्रांतौ वारि वर्ष
णं तदा समर्घता पौषे सस्य वृद्धिश्च मध्यमा कार्तिकस्य त्वमावास्या सूर्यवारेण संयुता शनिभौमयदा वापि तदा लोकभयावहः
तत्र वार विसंक्रांति सत्समीपे यदा यदा तदा सुखयुता लोकाः सर्वसस्यमहर्घता यदा कार्तिकमासे तु वारिदस्य तु गर्जनं
भवत्यत्र महार्घत्वं सस्य संवत्ति रुत्तमा ऊर्जस्य दोदर्शीशुक्ला रजनी निर्मला यदा पूर्णिमा कृत्तिकायुक्ता तदा लोकाः सुखान्वि
म= ताः अथवा पूर्णे सर्वा कार्तिक्यां भवति ध्रुवम् । दुर्भिक्षं जायते चोर स्वादि रोग भवेत् वै ३७ तस्याभी वा ग्राहयोगः सस्य
संपन्न मध्यमा यदि चेद्रोहिणी योगो जंतवः क्लेशभागिनः यदा कार्तिकमासे तु ग्रहणं सूर्यचंद्रयोः निर्घातो भूमिकंपश्च तो
रकापतनं तथा उल्कापातो रजपातो स्वनिष्ठे जलवर्षणम् । एते चान्ये तयोत्पाता भवंति मनुजास्तथा ४ संग्रा
ह्या सर्वदा न्नानां कर्तव्यो धनकांक्षिभिः ॥ अथ मार्गशीर्षफलं ॥ मार्गशीर्षे चतुर्दश्यां दृश्यात् दृश्यते यदा घने रा
हौ दिते भानुस्तदा सस्य महर्घता मार्गशुक्ल द्वितीयायां शनिवारश्च दक्षिणः वातो वहति लोकानां तदा का[illegible]
वदायकः मार्गशीर्षे शुक्लपक्षे तिथिसंगाच जायते हृत्रभंग प्रजापीडा दुर्भिक्षं च समादिशेत् मार्गशीर्षे
कृष्णपक्षे तिथिक्षय [illegible] जायते तदा युद्धाकुला पृथ्वी प्रजाः कंदंति नित्यशः मार्गशीर्षस्य सप्तम्यां नव

दृश्यते मेघसंछिन्नां लोके वर्षन्ति वारिदः मार्गकृष्णचतुर्थ्यां च यदि तदा मेघदर्शनं अथवा जलपातस्यात् तत्पाषा
मु॰सू॰ १० ढे शत वर्षणं समेघी न च सस्यानां मादेषा गणको त्तमैः मार्गकृष्णाष्टमी स्वाति चित्रा युक्ता यदा भवेत्
मेघाक्रांतं नभवस्या दृश्यन्ते सर्वे तदा तस्मिन् दृष्टे तत्पाषाढे जायते वृष्टिरुत्तमा सर्वसस्ययुता पृथ्वी प्रजा
10 नंदन्ति नित्यशः चतुर्थ्यैस पर्वसंयुक्ता पंचमी विधि संयुता वृष्टिं च भग संयुक्ता मार्गमासे यदा भवेत् गिरा
त्रमहती वृष्टि राषाढे प्रोक्ता पदार्के ५० अष्टमी वा पुनर्नवमी चित्रायुक्ता यदा भवेत् वात्ते चेत्तपाषा
ढे मेघा वर्षन्ति नित्यशः ॥ इति मार्गमासः ॥ अथ पौषमासफलम् ॥ पौषस्य तत्पाक्षे कृष्णा पंचमे भौम संयु
ता यदा मेघा प्रवर्षन्ति तत्पाषोर्न कुला मही अत्तसी घृते माजिष्ठं वर्षी यान्ति महर्घताम् एकादश्यां नवम्यां च पौषे माघे च
नायदि पूर्वस्यां दिशि गर्जन्ति तदा शस्य विनाशकः यदा वै पश्चिमायां ति तदा वान्याभिवृद्धिकाः पौषे कृष्णस्य सप्तम्यां
यदा मेघा महिंस्रि यदि वर्षन्ति गर्जन्ति तदा श्रावणिक्तो यदाः पौषस्य च चमावस्या ज्येष्ठा नक्षत्र संयुता तदा सस्य
महार्घत्वं मल युक्ताल्प सलिलदा तदा तोयजु संयुक्ता तदा सस्याभिवर्धनी उत्तराषाढ संयुक्ता भय दुर्भिक्षकारि
णी शुक्ला गयोदश्यां पौषे मंद शुक्र कुजैर्युता तदा सर्वेग वृष्टिश्च कार्यो गोधूमसंग्रहः पौषे शुक्ला चतु

शुक १०